

Voor pi-dag in productie genomen: de choco-pi die Hans Wisbrun bedacht. Foto chocopi.blogspot.com

Pi-dag, piëzie en choco-pi

De Amsterdamse natuurkundige Hans Wisbrun wil met een fotowedstrijd de viering van pi-dag, 14 maart of 3/14, stimuleren. En hij bedacht choco-pi, wiskunde om van te genieten.

Paul Steenhuis

Heel de wereld viert vandaag precies over een maand, op 14 maart, internationale pi-dag. Heel de wereld? Nee. In Nederland en Vlaanderen gebeurt dat niet.

En dat is jammer, vindt Hans Wisbrun. Hij wil pi-dag ook hier tot een traditie verheffen, om „het creatieve aspect in de wiskunde” te vieren.

Maar voor we verder gaan: wat is pi-dag? Wat is pi? Of π ?

Pi is een getal. Het geeft de verhouding aan tussen de omtrek en de middellijn van een cirkel. Je hebt het nodig om de omtrek, oppervlakte van een cirkel, de inhoud van een bol of cilinder mee te berekenen. Dus de oude Chinezen, Babyloniërs en oude Grieken probeerden het raadsel van

pi al te doorgronden. Het is een getal dat erg tot de verbeelding spreekt, omdat het alleen maar te benaderen is. In decimale vorm heeft het achter de komma een oneindige reeks cijfers, die niet een herhalend patroon vormen. Het getal is ongeveer 3,14159....

Het wordt in de wiskunde aangeduid met de kleine Griekse letter π , afgeleid van het Griekse woord *perimeter*, omtrek.

Omdat pi geen repeterende breuk of anderszins makkelijk te onthouden getal is, bestaan er allerlei ezelsbruggetjes om een begin van de pi cijferreeks te onthouden. Het is haast poëzie, of beter gezegd: piëzie.

Zo is er de Engelstalige pi-regel: *How I need a drink, alcoholic of course, after the heavy lectures involving quantum mechanics.*

Tel de letters per woord en je hebt pi: 3 1 4 1 5 etc..

Een Nederlandse variant, waarbij de ij als één letter telt is:

Wie π voor 't eerst berekende hij sterft nooit!

Of nog piëtischer: *Wie U kent o getal, belangrijk en gepast, vindt een rijker waarheen, ankervast.*

Tot zover pi. In 1987 is een Amerikaanse natuurkundige, verbonden aan het wetenschapsmuseum in San Francisco, het Exploratorium, Larry Shaw, begonnen met het vieren van pi-day. Op 14 maart, want de Amerikaanse datumnotitie is 3/14, de begincijfers van pi. Om 1.59 begonnen bezoekers en museummedewerkers

een rondje te lopen, en aten ze taart – of pie, dat in het Engels net zo klinkt als pi. Hans Wisbrun, theoretisch natuurkundige te Amsterdam, wil nu ook in Nederland en Vlaanderen die traditie van de grond tillen.

Hij heeft daarom een wedstrijd uitgeschreven: vorm samen met een groep liggend, staand of drijvend de letter pi, van bovenaf gezien, en maak daarvan een foto. Stuur die voor 16 maart aan wiscamsterdam@gmail.com en je maakt kans op een prijs.

In de jury zitten ook de wiskundemeisjes, van www.wiskundemeisjes.nl

 Zie voor meer informatie: pi-dag.blogspot.com

Bestel choco-pi

Speciaal voor pi-dag op 3/14 laat *NRC Handelsblad* een pi van melkchocolade maken, in samenwerking met de bedenker van choco-pi, Hans Wisbrun. Die choco-pi is voor de kostprijs van 7,95 euro (inclusief verzendkosten) te bestellen bij onze webshop nrc.nl/extra. De choco-pi wordt begin maart verzonden. In maandblad *M* van 7 maart een interview met Hans Wisbrun over choco-pi en pi-dag.